

[Hanne Reintoft.]

er måske taktisk klogt set fra borgerlig side nu, da socialdemokratiet i bestræbelserne for at takkes sine vælgere endelig langt om længe og vel at mærke, da det var for sent, har taget afstand fra boligforliget.

Alle de love og forlig, der er gennemført på boligområdet de sidste 13 år, har konsekvent forringet de sociale selskabers muligheder og gjort boligen unødigt dyrere. Det gjaldt først og fremmest opgivelse af de statslige tilskud til boligbyggeriet; det gjaldt boligforliget, realkreditforliget, genudlejningsforhøjelserne, det gælder dette forslag og for den sags skyld det næste med, hvor det er boligsikringen, man vil til at forringe.

Hovedsagen i boligministerens lovforslag er rentelånene. Mit parti har ikke følt sig tiltrukket af rentesikringen, fordi den har været med til at øge spekulanternes muligheder. Men låneordningen i dette forslag er direkte asocial og vil, hvad boligministeren også ved, komme til at virke som en indbygget lejeforhøjelse, der rammer de almennyttige lejligheder i en ejendoms første 14 leveår, netop i de år, hvor de i forhold til lønudviklingen er så dyre, at de næsten ikke kan betales af almindeligelønmodtagere. Hvis ikke det vil virke som en animering til huslejeforhøjelse også for private udlejere, skulle vi tage meget fejl, og for almennyttige selskaber vil det betyde en alvorlig belastning i en situation, hvor der unægtelig er kvaler nok i det nye byggeri, kvaler, som man heller ikke fra politisk side kan søge at bortforklare.

Jeg skal ikke knytte mange kommentarer til lovforslagets enkelte dele. Det hele er for reaktionært og for dårligt; kun skal jeg sige, at bestemmelserne i den nye § 50, hvorefter der kan ydes statstilskud til private firmaer, der skal opføre ghettoer især beregnet til fremmedarbejdere og de tilflyttere, vi i arbejdsløshedssituationer tvinger til storbyerne, ikke blot er en misforståelse, men direkte skadelige og menneskeligt meget, meget forkerte. Var det ikke rimeligt, hvis man vil have bygget disse lejligheder — der er jo diskussion om, hvorvidt man skal bygge dem — så at overlade det til de almennyttige boligselskaber og lade dem

klare opgaverne? Blot de får mulighederne, kan de klare disse opgaver, og så vil man i hvert fald sikre de pågældende arbejdere, der altså i forvejen ikke sikres gode boligforhold og i forvejen heller ikke har gode arbejdsforhold, at de ikke er stavnsbundet til en bestemt virksomhed. Man kan ikke tænke sig noget mere usselt — vi har også problemet med firmabørnehaverne — end på grund af sociale forhold at være stavnsbundet til en bestemt virksomhed og måtte finde sig i både det ene og andet fra en arbejdsgivers side, fordi éns sociale tilværelse går i stykker, hvis man ikke vil indrette sig under arbejdsforholdene.

Om kollegielovens overflytning til boligloven er der kun at sige, at for at en overflytning skulle kunne motiveres, skulle den følges af en kraftig udvidelse af kvotaen for kollegieværelser og en kraftig nedsættelse af lejen, så kollegierne også reelt kan blive tilgængelige for unge under uddannelse.

Forslaget er asocialt i sit sigte, så meget er klart. Det, der er brug for, er en anden målsætning for boligpolitikken, en målsætning, der sikrer alle en bolig til en rimelig pris uden spekulanters medvirken. Boligministerens lovforslag angriber — vi kan næsten sige som sædvanlig — lejerne og de boligsøgende, mens det, der er brug for, er en lovgivning, der angriber spekulatationen.

For at sikre en social boliglovgivning skal der andre taktik til. For tiden er de almennyttige selskaber i en sådan situation, at deres råb om hjælp endelig er blevet så højt, at det er blevet hørt. Jeg kan i og for sig tilslutte mig, at der må ydes en vis ambulancetjeneste, men til gengæld kan vi ikke tilslutte os, at boligpolitikken også i fremtiden skal tilrettelægges efter principper, der nødvendiggør en sådan uheldig ambulancetjeneste.

Nu har boligministeren altså fået boligudvalgets sanktion til at yde støtte til de dyreste almennyttige lejligheder, men efter låneprincippet. Pengene skal tages fra en fond, der aldrig burde have været oprettet, de almennyttige boligselskabers landsbyggefond, der er frembragt ved urimelige lejeforhøjelser, dels gennem lejevurderingerne fra boligforliget, dels fra boligministerens lov om lejeforhøjelser ved genudlejning.

Som tingene har udviklet sig, eller ret-